

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Maria Apolonia
Nazwisko: Cichoń
Nazwisko rodowe: Piskorz
Miejsce urodzenia: Lwów
Data urodzenia: 05-01-1924
Imię ojca: Edward
Imię matki: Filomena
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta prokuratorskie. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach (sygn. akt Pr II 426/49) z dn. 28.04.1949 Maria Piskorz podejrzana o to, że w okresie od 04.10.1945 do 20.04.1949 „brała udział w nielegalnym związku Harcerstwo Polskie mającym na celu zbrodnie, w szczególności rozbijanie terenowych organizacji ZHP oraz organizowanie byłych członów ZHP w tajnych organizacjach, w których cel i ustrój miał pozostać tajemnicą wobec władzy państwowej i skierowanych p-ko interesom Polski Ludowej”, została tymczasowo aresztowana. Przebywała w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach. Zwolniona 16.09.1949. Z uwagi na fakt, iż „pobyt w więzieniu zagraża bezpośrednio jej życiu” zastosowany postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej areszt tymczasowy został zamieniony na dozór władz. W dniu 24.11.1949 sprawa (sygn. akt Pr II 426/49) została przekazana do Prokuratury Sądu Apelacyjnego w Katowicach wg właściwości.	IPN Ka 241/3064 (Pr II 426/49).	
Akta Sądu Apelacyjnego w Katowicach (sygn. akt II S 159/49). Maria Piskorz została oskarżona o to, że od lipca 1946 do wiosny 1949 w Bytomiu oraz szeregu innych miejscowościach działając czynem ciągłym brała udział w związku pod nazwą „Harcerstwo Polskie”, którego istnienie miało pozostać tajemnicą dla władzy państwowej. Wyrokiem z dn. 10.03.1950 Sąd Apelacyjny w Katowicach (sygn. akt IVK 3/50) uznał ww. za winną popełnienia czynu z art. 36 dekretu z dn. 13.06.1946 (tzw. małego kodeksu karnego) za co została skazana na karę 1 roku i 6 m-cy pozbawienia wolności z zaliczeniem okresu tymczasowego aresztowania. Pozostała do odbycia część kary pozbawienia wolności została decyzją sądu zawieszona warunkowo na okres 4 lat. Jednocześnie decyzją Sądu Apelacyjnego został uchylony dozór milicji odnośnie ww.	IPN Ka 2/9 (IVK 3/50).	

Maria Piskorz była kontrolowana w ramach Sprawy Agencyjnego Rozpracowania (SAR) krypt. „Podziemni” prowadzonej w latach 1951-1955 przez Wydział V WUBP Katowice/Stalinogród, a następnie Wydział III WUBP/WUdsBP Stalinogród. Celem sprawy było objęcie kontrolą operacyjną byłych członków „nielegalnej” organizacji „Harcerstwo Polskie” i ujawnienie wszystkich form prowadzenia „wrogiej działalności”. Jedną z osób objętych rozpracowaniem była Maria Piskorz ps. „Skowronek Polny”, która rozpoczęła działalność w „HP” na terenie Lwowa w 1945 roku, a następnie kontynuowała ją w Opolu do czasu rozwiązania organizacji. Za działalność w „HP” została skazana przez sąd na karę 1 roku i 6 m-cy pozbawienia wolności. Wśród zachowanych materiałów znajdują się m.in. raporty, notatki służbowe, plany przedsięwzięć operacyjnych oraz donosy. W związku z prowadzoną sprawą ww. była kontrolowana przez osobowe źródła informacji. W dniu 01.10.1955 materiały sprawy zarchiwizowano pod sygn. 20490, a 16.03.1972 materiały archiwalne zarejestrowano pod nową sygn. 24199/II.

IPN Ka 04/2171 t. 1-3 (24199/II).

Materiały operacyjne zawierają teczkę ewidencyjną nr 49, dot. Marii Piskorz, studentki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, która z uwagi na fakt przynależności do „nielegalnej organizacji” została objęta śledztwem sygn. akt II Pr 426/4 i tymczasowo aresztowana. Na mocy decyzji Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach zmieniono zastosowany środek zapobiegawczy w formie aresztu, na dozór władz. Maria Piskorz została zobowiązana do cotygodniowego meldowania się na Posterunku MO w Opolu. Teczke ewidencyjną zakończono w 1953 roku.

IPN Wr 0172/143 (287/IIIm).

Materiały administracyjne. Maria Piskorz figuruje w „Charakterystyce nr 94” sporządzonej w 1974 roku przez Wydział „C” KW MO w Katowicach na podstawie akt o sygn. 24199/II oraz IVK-3/50 i dotyczącej „Harcerstwa Polskiego”. Organizacja, która powstała w okresie okupacji niemieckiej na terenie Lwowa, działała w oparciu „o wzór harcerstwa przedwojennego”. Członkowie „Harcerstwa Polskiego” zorganizowani w zastępy harcerskie, składali przysięgę o zachowaniu związku w tajemnicy i posługiwali się pseudonimami. Wiosną 1946 w związku z repatriacją, działalność „HP” została zawieszona. W latach 1946-1947 członkowie harcerstwa podjęli ponowną działalność na terenie Zabrze, Gliwic, Bytomia i Opola. Werbowali do organizacji nowych członków, z których tworzone zastępy harcerskie, a na „kursach konspiracyjnych wpajano w młodzież (...) ideologię idealistyczną byłego Związku Harcerstwa Polskiego”. Członkowie „HP” zobowiązani byli do zachowania organizacji w ścisłej tajemnicy. Organizacja została rozwiązana w marcu 1947. W kwietniu 1949 Służba Bezpieczeństwa przeprowadziła całkowitą likwidację „HP”, aresztowano 11 osób, które w dn. 10.03.1950 wyrokiem Sądu Apelacyjnego zostały skazane na kary pozbawienia wolności od 6 m-cy do 2 lat. Maria Piskorz występuje w materiałach jako członek organizacji. W związku z prowadzoną działalnością została aresztowana 28.04.1949 i skazana na karę 1 roku i 6 m-cy więzienia, którą warunkowo zawieszono na 4 lata.

IPN Ka 057/91 t. 1-2 (Charakterystyka 94), IPN Ka 057/374 (Charakterystyka 94).